

**Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний університет
Кафедра політичних наук**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

**МАТЕРІАЛИ
IV МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ ПОЛІТОЛОГІВ**

15 березня 2013 р.

Рівне–2013

УДК 32
ББК 66
А 43

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ. Матеріали ІV міжвузівської науково-практичної конференції молодих політологів. 15 березня 2013 р. – Рівне: РДГУ, 2013. – 117 с.

Ухвалено до друку рішенням кафедри політичних наук РДГУ
Протокол № 4 від 25 квітня 2013 р.

ЗМІСТ

Секція 1. ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Оверчук Ольга	Сучасні українські рухи протесту: вплив стереотипів	6
Герасимчук Таміла	Фінансування виборчої кампанії 2012 р. в Україні	8
Івчик Наталія	Соціал-національна риторика в електронних ресурсах України	11
Валюх Людмила	Аксіологічні аспекти аналізу політичної влади	12
Ануфрієнко Олександр	Вибори по-українськи: деструктивні виборчі технології	14
Венгринюк Лідія	Львів як простір існування політики пам'яті	17
Кремінська Олена	Правове рулювання міграційних процесів в Україні	21
Шкуро Антон	Системний та неінституціональний методи у дослідженні політичних рішень	23
Мельник Віра	Теорії та методи аналізу політичного процесу	26
Дикун Ганна	Роль дискурсу в сучасній політичній діяльності	29
Мельник Ірина	Проблеми становлення демократії в Україні	31
Панченко Оксана	Міжмуніципальне співробітництво як ефективний інструмент покращення муніципальних послуг в Україні	33
Федушка Алла	Етнополітична проблема та мультикультуралізм в Україні	35
Федорів Христина	Вплив Українського інституту національної пам'яті на формування історичної пам'яті	37
Мельничук Ольга	Проблеми реалізації екологічної політики України	39
Поліщук Олександр	Особливості виборчої системи в сучасній Україні	41
Ошурко Юлія	Особливості української електоральної культури	43
Примак Станіслав	Участь протестантських конфесій у суспільно-політичному житті сучасної України	44
Ралець Андрій	Інституалізація політичної опозиції в Україні	47

Ричко Вікторія	Друковані ЗМІ у виборчих кампаніях в Україні 2010-2012 рр.: політико-технологічний аспект (на прикладі Рівненської області)	49
СЕКЦІЯ 2. СВІТОВА ПОЛІТИКА ТА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ		
Невинна Галина	Теорія пасіонарності Л.М. Гумільова в контексті історії України	51
Горюнова Євгенія	Нова концепція російської зовнішньої політики: виклики для України	52
Збрицька Лариса	Інтернет як основний канал комунікації сучасної світової спільноти	55
Юрчак Віталія	Динаміка франко-американських двосторонніх відносин (2003-2011 рр.)	56
Малиновська Наталія	Роль комунікаційного менеджменту у зовнішній політиці Франції (арабський вектор)	59
Петрович Інна	Польща в загальноєвропейських інституціях Європейського Союзу	62
Габрилевич Альона	Процеси євроінтеграції в умовах глобальної політичної кризи в Європейському союзі	64
Безнос Микола	Концептуальні засади чорноморської стратегії НАТО у постбіполярний період	67
Генегі Ірина	Росія – США: проблеми та перспективи двосторонніх відносин (1990-і роки)	70
Трутенко Андрій	Моделі зовнішньополітичного розвитку України	73
Бараболя Тарас	Особливості функціонування політичного режиму Ісламської республіки Іран	75
Ліннік Юрій	Проблеми профілактики ісламського екстремізму	78
Самостьян Юлія	До питання про сутність міжнародної інформаційної безпеки	80
Цицик Наталія	70-річчя Волинської трагедії та площини феномену пам'яті українців та поляків на сучасному етапі	83
СЕКЦІЯ 3. Проблеми і перспективи політичної модернізації в Україні		
Лесняк Віталій	Особливості становлення та функціонування сучасного іспанського парламентаризму	86
Десятничук Ігор	Чехословацька еміграція і шляхи розв'язання «німецького питання» в 1939-1941 рр.	88

Шевчук Наталія	Контент-аналіз як методологічна основа для політологічних досліджень	90
Наумов Андрій	Рівень довіри до армії та церкви в сучасному російському соціумі	93
Синяк Степан	Взаємовідносини польських парамілітарних організацій з місцевим населенням Волині у 1921-1939 рр.	96
Мельник Роман	Особливості процесу суверенізації в системі російського федералізму	97
Заболотовська Оксана	„Старі”/„нові” етнічні спільноти Чеської республіки	100
Колесницька Наталія	Бренд територій як політична технологія	102
Гудіна Вікторія	Державна програма переселення співвітчизників у Російську Федерацію	105
Байрак Сергій	Особливості здійснення адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування Республіки Польща	107
Рудомьоткін Артем	Трансляція насилля у телевізійних програмах і кіноіндустрії, як спосіб маніпулятивного впливу на свідомість суспільства	109
Жуковська Аліса	Правовий захист ЗМІ як інститут громадянського суспільства Болгарії	111
Фортельний Ігор	Специфіка процесу переходу до демократії на пострадянському просторі	113
Легновська Лілія	Сучасні тенденції взаємодії армії та суспільства	116

котрий робить ставку на „національний удар проти космополітичної системи капіталу та експлуатації”. Будучи прибічниками соціалістичних ідеалів, соціал-націоналісти виступають противниками тих методів господарювання, які використовуються найуспішнішими державами сучасності. В цьому контексті важливо зауважити, що вони не оперують категорією „вільного ринку”, а послідовно використовують словосполучення на кшталт „економічна система капіталізму” (СНА), „Система капіталу і експлуатації” („Страйк”) тощо. Така риторика чітко відображає ставку соціал-націоналістів на конкретну економічну модель.

Політичні актори, які пропагують свої цілі засобами електронних ресурсів, приділяють увагу й питанню взаємодії класів. Так, в інтерпретації АО складовою частиною сутності революційного соціалізму є ідеал безкласового суспільства. Його обстоює й „Соціал-націоналіст” та журнал „Страйк”. Останній декларує: „Наша мета – Народна Спільнота без класів і загарбників!” Дещо іншу позицію представляє СНА, яка виступає проти „ворожнечі поміж класами”.

Принцип національного солідаризму – один із постулатів тих, хто намагається поєднати соціалістичну й національну ідею. Промовистими є міркування Д. Коваля, які опубліковані на сайті „Соціал-націоналіст”. В його інтерпретації, національний солідаризм виконує низку функцій. Зокрема, консолідуючи (заперечення класової боротьби, яка суперечить постулату про українську націю як єдиний організм) та захисну, що унеможливує суспільну експлуатацію. Національний солідаризм, згідно інтерпретації цього автора, „може бути побудований лише на кровно спорідненій основі” та „спонукатиме до докорінного перегляду етно-соціальної структури в Україні на користь представників Української Нації”.

Ознакою соціал-національної риторики є претензії на представництво інтересів трудящих. Так, АО виступає на захист їх „соціальної свободи”, а „Страйк” заявляє про боротьбу з „космополітичною системою капіталу й експлуатації”. Натомість СНА не тільки виступає за участь робітників в управлінні підприємств, а й проголошує такі утопічні проекти як „народний автомобіль” та „народний будинок”.

Отже, політичні актори, які сповідують соціал-національну ідеологію ґрунтують її на ідеалі національної держави, що поєднується із неприйняттям ринкових методів господарювання. „Соціальне обличчя” речників цієї доктрини визначається намірами одержавити основні засоби виробництва, захищати інтереси трудящих, сприяти їхньому „соціальному визволенню”. Цьому, згідно соціал-національної ідеології, має зараджувати також національний солідаризм та ідеал безкласового суспільства.

Валюх Людмила Іванівна (к.і.н., доцент кафедри політичних наук Рівненського державного гуманітарного університету)

АКСІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ПОЛІТИЧНОЇ ВЛАДИ

Влада – слово, що використовується в українській мові для назви кількох різних, але взаємопов'язаних понять: право та можливість керувати, розпоряджатися чимось або кимось; політичне панування, політичний устрій; керівні державні органи чи особи, що мають урядові повноваження.

В англійській мові слово „power” означає не лише владу, але й силу, енергію і навіть електричний струм. Для багатьох англомовних дослідників цілком природним є розуміння влади саме як сили, дії, поштовху. Прагнення до влади є системним мотивом людини. Ніцшеанська традиція стверджує, що владний мотив, тобто прагнення контролювати інших людей, впливати на їхню волю, переважає у людини. Інші дослідники (Б. Скінер) стверджують, що більшість людей проявляє бажання бути підвладними.

Феномен влади настільки різнобічний, що він постійно потребує звернення до найрізноманітніших її проявів. Йдеться про цінності влади, і про її цінність, і про її вершини, і про коло осіб та соціальних груп, що володіють нею, а також про створення привабливого образу володарів і владних інститутів тощо.

Потрактуванням цінності та цінностей влади займається аксіологія – філософське вчення про природу цінностей, їх місце в реальності та структурі ціннісного світу, тобто про зв'язок різноманітних цінностей між собою, із соціальними і культурними факторами та структурою особистості. Цінності це мисленнєві образи, що фіксують прагнення людини до того, що постає для неї як значуще, як необхідне.

Зазвичай, існує два тлумачення феномена цінностей. Перше доводить, що як цінності виступають різноманітні предмети, будь-які речі (як матеріальні, так і соціальні за своїм походженням). Другий підхід (Н. Лапін, Н. Смелзер, Т. Парсонс та ін.) акцентує увагу на цінностях як явищі, що притаманне передусім внутрішньому світу людини, є виявом її психіки: погляди, уявлення, переконання, емоції тощо.

У політології цінності здебільшого розглядаються як регулятори (або керівні принципи) політичного життя і поведінки людей. Особливо це прослідковується у мотиваційних аспектах здобуття влади. Саме певні внутрішні спонукальні фактори, пов'язані із задоволенням потреби суб'єкта політики у здобутті влади, викликають його активність та надихають до політичної діяльності.

Г. Лассуел, один із творців біхевіористської концепції влади, розробив гіпотезу, згідно якої деякі люди мають сильну потребу у здобутті влади як цінності та (або) інших цінностях, що є засобом компенсації незадоволених базових потреб. Тобто, згідно аксіологічного підходу потрактування влади, вона постає одночасно як цінність та джерело здобуття цінностей.

Політичні цінності тісно пов'язані з такими етичними цінностями як загальне благо, правда, чесність, людська гідність тощо. Визнаючи владу однією із найбажаніших цінностей, не можна залишати поза увагою питання ціни влади. Ціни, яку сплачує суспільство цілому та люди зокрема. Вони розплачуються своїм існуванням, способом життя; в гонитві за владою люди втрачають найцінніше – внутрішню свободу і стають заручниками власних бажань. Суспільство „розплачується” революціями, кризами та конфліктами різних рівнів.

Формуючи уявлення про цінності влади і цінність самої влади, варто враховувати наступні нюанси. Цінність влади це важливість і ступінь значущості, і вартість влади, як унікального соціального інституту; як породження людського розуму і практики; як фактора управління, впливу, впорядкування відносин у суспільстві тощо.

Ідеальною цінністю влади є народовладдя, демократія. Падіння ціннісної підтримки з боку мас нижче мінімального рівня або повна відсутність її (що буває рідко) є одним з факторів підриву авторитету влади, ослаблення її соціально-психологічних основ.

Цінності влади це: важливі явища політичної дійсності які є цінними для суспільства (населення). Йдеться про її закони, укази і кроки, рішення, дії; і певні матеріальні об'єкти, створенні за роки правління даної влади. Також це явища які поцінуються і самою владою, тобто її носіями. Цілком зрозуміло, що виходячи з такого підходу, влада потраковується як можливість здобуття різного роду цінностей.

В умовах демократичного громадянського суспільства виділяють набір стійких, загальноприйнятих цінностей, які сприяють зміцненню позицій держави. До цих цінностей відносяться патріотизм, громадянська та політична активність, легітимність, політична відповідальність тощо.

Створення демократичного, соціально стабільного, безпечного суспільства передбачає формування у носіїв влади, громадян уявлень про ціну та цінності влади. Перш ніж сліпо боротися за владу, намагаючись за усіляку ціну здобути її, варто задуматися над ціною яку доведеться платити за ефемерні лаври псевдоволодаря.

Відсутність в українському суспільстві адекватної системи політичних ідеалів і цінностей, які б поділяли усі громадяни, неможливо компенсувати копіюванням певних моделей цінностей західних політичних систем. Спроба такої копіювання буде приречена на невдачу.

Реальна політика поки що є для українців дуже сумнівною цінністю. Суспільна свідомість у нашій країні просякнута скепсисом щодо намірів політичних діячів і їхнє отримання та утримання влади асоціюється здебільшого із особистими меркантильними мотивами.

Відзначимо також, що українське суспільство не є політично активним. Характерна для основної маси населення пасивність гальмує процес вироблення механізму організованого колективного тиску на державні структури, формування такої участі, яка приводила б до раціоналізації рішень, що приймаються органами державної влади. Це говорить про те, що реалізація ідеальної цінності влади – народовладдя, не відбулася в Україні.

Ануфрієнко Олександр Михайлович (старший юристконсульт, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету)

ВИБОРИ ПО-УКРАЇНСЬКИ: ДЕСТРУКТИВНІ ВИБОРЧІ ТЕХНОЛОГІЇ

Протягом останніх років серед виборців України спостерігається динаміка росту політичної апатії. Українці втомились від постійних „стихійних виборів”, наслідком яких є не поліпшення рівня життя, а лише зміна фінансово-політичних кланів, що керують державою. Як наслідок, маємо зростання числа виборців, які взагалі не беруть участі у голосуванні або голосують „проти всіх”. У такий спосіб виборець намагається виразити протест не тільки проти погіршення якості життя, а й проти методів і засобів, за допомогою яких здійснюються виборчі кампанії в Україні. Все частіше перемогу на виборах отримують не у відкритій

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ

**Матеріали IV міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів**

15 березня 2013 р.

А 43

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ
ПОЛІТИКИ.** Матеріали IV міжвузівської науково-практичної
конференції молодих політологів. 15 березня 2013 р. – Рівне:
РДГУ, 2013. – 117 с.

УДК 32

ББК 66

© Рівненський державний
гуманітарний університет, 2013

Підписано до друку 22.04.2013 р. Формат 60x84.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 8,55. Замовлення № 137/1. Наклад 300.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
ПП Самборський І.О.
33028, м. Рівне, вул. Толстого, 3, тел. (0362) 22-41-20